

Вх. №

78 / 23.02.2016г.

СТАНОВИЩЕ

от проф. д-р Стоян Петков Маринов

член на Научното жури в конкурса за заемане на академичната длъжност „доцент” в област на висшето образование 3. Социални, стопански и правни науки, професионално направление 3.8 Икономика, научна специалност „Световно стопанство и международни икономически отношения”

Информация за конкурса

Конкурсът е обявен за нуждите на катедра „МИО”, факултет „Управление” на ИУ-Варна. Обявата за конкурса е публикувана в Държавен вестник бр.89/17.11.2015 г.

Основание за написване на становището

Заповед № РД-06-5109/18.12.2015 на Ректора на ИУ-Варна и Протокол 1 от 28.01.2016 г. от заседание на Научното жури за избор на председател и определяне на рецензенти.

I. Информация за кандидата в конкурса

Единствен кандидат по обявения конкурс е гл. ас. д-р Валентина Генова Макни. Висшето си образование завършва в Икономически университет-Варна през 1998 г. и придобива ОКС „бакалавър по икономика” – първа специалност „МИО“ и втора специалност „Счетоводство и контрол“. В периода 1998-2000 г. придобива ОКС „магистър по икономика”, специалност „МИО“ в ИУ-Варна. В периода 2004-2009 Валентина Макни е докторант в Икономическия институт на БАН и след успешна защита на дисертация получава ОНС „доктор“ по научна специалност 05.02.10 „Световно стопанство и международни икономически отношения”.

От 2009 г. до момента Валентина Макни работи като директор на фирма „АкваСорс“ ЕООД

Академичната си кариера д-р Валентина Макни започва през 2009 г. в Международен колеж „Албена“, катедра „Икономика и мениджмънт“ на академичната длъжност „главен асистент”. През 2010 г. постъпва на работа в ИУ-Варна, катедра „МИО“, където заема длъжността „главен асистент“ и към момента.

II. Оценка на учебно-преподавателската дейност на кандидата

Гл.ас. д-р Валентина Макни се изявява като качествен и уважаван от студентите редовен преподавател в ИУ-Варна. Води лекции и упражнения пред студенти в бакалавърска степен, редовно обучение, по дисциплините „Международен маркетинг и реклама”, „Бизнес практики”, „Конюнктура на международните пазари и ценообразуване”, „Международна логистика”. Чете лекции пред студенти в магистърска степен, редовно обучение, по дисциплините „Малкият бизнес в Европейския съюз“ и „Глобализация и регионализация на световното стопанство“. Обучава чуждестранни студенти по програма „Еразъм“ по дисциплината „Network marketing”. Осъществява менторство на групи студенти от ИУ-Варна по ежегодната програма „Джуниър Ачийвмънт“- България за създаване на учебна компания за студенти. В периода 2012-2014 г. осъществява международна преподавателска мобилност, изнасяйки цикъл лекции във Висшето специализирано училище във Вормс, Германия (Fachhochschule -Worms) и във Форматик Барна Университет в Барселона, Испания (Formatic Barna University)

III. Характеристика на представените научни трудове за рецензиране

В настоящия конкурс гл.ас. д-р Валентина Макни участва със 17 публикации с общо 897 страници. Всички представени публикации се рецензират и включват:

- Монографии (общо 602 стр.) – 3 самостоятелни монографични труда: „Скритото предприемачество”, публикуван в Издателство „Наука и икономика” на ИУ-Варна, 2015 г., „*Intellectual emigration – brain drain, alternatives and more: Case study in Bulgaria*”. LAP Lambert Academic Publishing, Saarbrucken, 2011, „Интелектуалната миграция: ефект с две лица“, Геа Принт, Варна, 2010.
- Студии (общо 125 стр.) – две самостоятелни студии: „*Потребителските възприятия и оценки на мрежовия маркетинг*”, под печат в Годишник на ИУ-Варна и „*Теоретични основи на международната миграция*“, отпечатана в Годишник на ИУ-Варна, Том 81, 2010 г. с. 408-449.
- Статии (общо 89 стр.) - 6 самостоятелни статии, от които 2 са публикувани в чуждестранни списания;
- Доклади (общо 29 стр.) - 4 самостоятелни научни доклада, от които 3 са публикувани в сборници от международни конференции;
- Учебници (общо 52 стр.) – Глава 10 „*Международна трудова миграция*“ от учебника „Международен икономикс“ и Глава 14 „*Миграция на работната сила в Европейския съюз и свободното движение на хора*“ от учебника „Европейска икономическа интеграция“

Основно място сред представените научни публикации заема монографията „Скритото предприемачество”. В нея авторката дефинира и систематизира същностна на мрежовия маркетинг, наричан още мултилевъл маркетинг (МЛМ). Мрежовият маркетинг се изследва като социален бизнес модел и се разкриват основните ефекти от него: разширяване на контекста на предприемаческата структура; създаване на възможности за неформално развитие на човешкия капитал; повишаване на жизнения стандарт на ангажираните в този бизнес хора чрез създаване на допълнителни доходи.

На теоретичните и на практико-приложните аспекти на мрежовия маркетинг е посветена и студията „*Потребителските възприятия и оценки на мрежовия маркетинг*”. Разработката предлага изследване на мнението (възприятията, оценките и отношението) на потребителите към мрежовия маркетинг, които са от ключово значение за усъвършенстването на дейността на компаниите в този бизнес, както и за развитието на бизнеса като цяло.

Гл. ас. д-р Валентина Макни постига творчески успех в изследването на международната трудова мобилност в контекста на международните миграционни процеси. Началото е поставено със студията „*Теоретични основи на международната миграция*“, в която авторката интерпретира връзката между характера, специфичните форми и функциите на миграцията като фактори, определящи миграционните процеси. В последващи две монографии „*Интелектуалната миграция: ефект с две лица*“ и „*Intellectual emigration – brain drain, alternatives and more: Case study in Bulgaria*“ авторката изследва интелектуалната емиграция като актуално качествено и структурно проявление на миграционните потоци. В условията на глобализация и еволюция на трансграничните процеси на човешката мобилност интелектуалната емиграция се изяснява в три направления: като загуба на висококвалифицирани кадри за изпращащата страна, като печалба на висококвалифицирани кадри за приемащата страна и като циркулация на висококвалифицирани кадри в полза на двете страни. Теоретичният модел е апробиран чрез проведено емпирично изследване на нагласите, мотивите и очакванията на 851 български студенти от шест висши училища в България.

Предложените за рецензиране статии и научни доклади отразяват конкретни теоретични и практически аспекти на научно-изследователската работа на кандидатката в областта на мрежовия маркетинг, както и на интелектуалната миграция във формата на студентската международна образователна и трудова мобилност.

Положителна оценка заслужава участието на гл.ас. д-р Валентина Макни в два учебника съответно с тема за международната трудова миграция и тема за миграцията на работната сила в Европейския съюз.

Представената за рецензиране научна продукция на гл.ас. д-р Валентина Макни налага следните изводи:

Първо, гл.ас. д-р Валентина Макни участва в настоящия конкурс с *достатъчна научна продукция*, чийто обем възлиза на 897 стандартни страници.

Второ, представените научни публикации отговарят на предвидените в нормативните документи количествени и качествени изисквания за заемане на академичната длъжност „доцент” в ИУ-Варна.

Трето, в съдържателно отношение научните публикации съответстват напълно на тематиката на обявения конкурс. Авторката е систематизирала и интерпретирала задълбочено теоретични и практическо-приложни аспекти на съвременното световно стопанство и на икономическите отношения в него.

Четвърто, налице е ясно изразено съответствие между научноизследователската и учебно-преподавателската работа на гл.ас. д-р Валентина Макни.

Пето, публикациите на гл.ас. д-р Валентина Макни се отличават с влияние – две от статиите са отпечатани в издания с импакт фактор, а три статии са в издания, реферирани и индексирани в наукометрични бази данни (Scopus, EconLit, RePEc). Доказателство за интереса към публикациите на авторката са цитиранията им от 8 автора, пет от които чуждестранни.

IV. Синтезирана оценка на основните научни и научно-приложни приноси на кандидатката

Научно-изследователската работа на гл.ас. д-р Валентина Макни се отличава със следните резултати и приноси:

Първо, научен принос е обогатяването на теорията на мрежовия маркетинг чрез систематизиране на неговата съдържателно-функционалната същност като платформа за изследване на участниците в него. Във функционален аспект са разграничени особеностите на мрежовия маркетинг. Като форма на директни продажби същият е интерпретиран в контекста на маркетинга на взаимоотношенията. В съдържателен аспект мрежовият маркетинг е систематизиран и представен чрез интегративна съвкупност от заинтересовани лица с техните характеристики – компанията с нейния маркетингов микс (промоция, продукт, цена и дистрибуционен канал), дистрибуторът (ниска първоначална инвестиция, независимост, осигурено обучение и подкрепа) и крайният потребител (вътрешна консумация и крайно потребление);

Второ, практико-приложен принос е обстойното изследване на най-големите глобални компании в сектора и изведените тенденции в развитието на мрежовия маркетинг, както и очертаните насоки за стратегическо бизнес планиране и развитие на действащите в България фирми за директни продажби.

Трето, принос с практико-приложен характер е доказаното чрез емпирично проучване на български дистрибутори социално-икономическо предимство на мрежовия маркетинг, изразяващо се в: стимулиране на микропредприемачеството;

генериране на трудова заетост, възможност за диверсификация на източниците на доход.

Четвърто, научен принос е критичният анализ на съществуващите теории за международната миграция и разкриване на особеностите на интелектуалната миграция.

Пето, практико-приложен принос са очертаните насоки за адекватна миграционна политика с цел използване на интелектуалната миграция като циркулация на висококвалифицирани кадри в полза на приемащата и изпращащата страна.

V. Критични бележки и препоръки

Представените публикации не дават основание за съществени бележки по тяхното съдържание. Ще си позволя да препоръчам на гл. ас. д-р Валентина Макни да обвърже бъдещата си научно-изследователска работа с реализирането на международни научно-приложни изследователски проекти в областта на мрежовия маркетинг и интелектуалната трудова миграция.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Документите по конкурса свидетелстват и изложените факти доказават, че кандидатурата на гл. ас. д-р Валентина Макни за заемане на академичната длъжност „доцент” в ИУ-Варна отговаря на критериите по нормативните документи. Изпълнени са количествените и качествените изисквания на чл. 24 от ЗРАСРБ, чл. 53 от ППЗРАСРБ и чл. 62 и чл.71 от Правилата за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в ИУ-Варна за заемането на академичната длъжност „доцент”.

С убеденост гласувам за избирането на гл. ас. д-р Валентина Макни на академичната длъжност „доцент” в професионално направление 3.8. Икономика, научна специалност „Световно стопанство и международни икономически отношения” в ИУ-Варна.

Изготвил становището: //
(проф. д-р Стоян Маринов)

22.02.2016 г.

СТАНОВИЩЕ

Вх. №

95

26.02.2016г.

от доц. д-р Георги Маринов, ИУ-Варна

относно: конкурс за заемане на академична длъжност "доцент"

1. Обща информация

Изготвил становището: доц.д-р Георги Маринов, ИУ-Варна.

Становището е изготвено на основание Заповед РД-06-5109/18.12.2015 г. (ИУ-Варна), издадена въз основа на чл. 4 във връзка с чл. 25 от ЗРАСРБ, чл. 66 от ПУРПНСЗАД и Решение на Факултетния съвет на факултет "Управление" (ИУ-Варна) протокол 7 от 10.12.2015 г.

2. Данни за конкурса.

Конкурсът е обявен в ДВ бр. 89 от 17.11.2015 г. Открит е за нуждите на катедра "МИО" в ИУ-Варна. Катедрата е в състояние да осигури изискваната за длъжността преподавателска и научно-изследователска натовареност.

3. Кандидат по конкурса.

Единствен кандидат по конкурса е гл.ас. д-р Валентина Генова Макни. Тя притежава бакалавърска и магистърска степен по "икономика", получени от ИУ-Варна в периода 1994-2000 г., както и докторска степен по научна специалност 05.02.10 "Световно стопанство и международни икономически отношения" от ВАК (диплома от 28.12.2009 г.) при обучаващи организации ИИ-БАН и ИУ-Варна, тема на дисертационния труд: "Международната интелектуална миграция: ефекти и перспективи за изпращащата страна".

Съгласно представени документи, за заемане на академичната длъжност "доцент" д-р В. Макни отговоря на задължителните условия по ЗРАСРБ (чл.24) както следва :

- има придобита научна степен "Доктор" по научна специалност 05.02.10 "Световно стопанство и международни икономически отношения";
- има над 5 г. преподавателски стаж във висши училища, като асистент и главен асистент в ИУ-Варна и МК "Албена";
- представила е монографичен труд и други публикации, които не повтарят представените за придобиване на научната степен "Доктор".

4. Общо описание на представените научни трудове след последната процедура.

Представени за рецензиране са 22 заглавия (3 в съавторство, 3 - в чужбина), от които 17 - по част Б (за участие в конкурса за доцент).

Основна монографична публикация е "Скритото предприемачество" ("Наука и икономика", ИУ-Варна, 2015 г.), с нея са свързани и част от

представените научни статии и доклади. Спазени са изискванията на чл. 71 (2) от ПУРПНСЗД в ИУ-Варна за заемане на академична длъжност "доцент".

Монографията е посветена на мрежовия маркетинг като динамично развиващ се през последните десетилетия социално-икономически феномен. Публикацията е първото специализирано изследване по темата у нас. Освен някои от аспектите на социално-икономическото влияние на мрежовия маркетинг, разкриват се и същността и особеностите му като нетрадиционен бизнес модел, в т.ч. и посредством съпоставително представяне спрямо съществуващи алтернативи. Разглеждат се глобалните и регионалните тенденции в развитието му, а за българския пазар е направено емпирично проучване сред независими дистрибутори.

Предлагат се и мерки за стимулиране на включването на повече хора в този род бизнес и стимулиране на микропредприемачеството.

Друга съществено присъстваща в изследванията на кандидата тема, представена с няколко публикации, е проблематиката на международната миграция, с акцент върху студентската миграция. Основно изследвана е интелектуалната емиграция, с подчертаване на ролята на външната миграция за България като все по-обозрим проблем през последните две десетилетия. В публикациите на кандидата по тематиката се включва и преглед на различни теоретични концепции през призмата на първични и вторични данни, изтъква се променящото се влияние на едни фактори, действащи върху миграционните процеси с по-голяма степен, за сметка на други.

Разглежданата в центъра на научно-изследователската дейност на д-р Макни проблематика на мрежовия маркетинг е изключително интересна, както от гледна точка на актуалност, така и откъм перспективи за приносни моменти. Някои от представените публикации са в международни издания с импакт фактор, а също и в други реферирани издания, налице са и открити цитирания на някои от публикациите. Това говори за известност на кандидата сред научните среди у нас и в чужбина.

5. Обща оценка на учебно-преподавателската работа.

Гл.ас.д-р Макни е щатен преподавател на основен трудов договор в ИУ-Варна от 2010 г. насам, преди това има и една година преподавателски стаж в МК "Албена".

За учебните 2013/2014 и 2014/2015 г. аудиторната ѝ натовареност е съответно 480 и 420 учебни часа в бакалавърската, и 130 ч. в магистърската програма, в т.ч. като титулярен лектор по 3 дисциплини. Разработва лекционни курсове по няколко нови дисциплини. Има и участия в 2 учебника за бакалавърски курсове водени в ИУ-Варна. В обучението използва модерни методи и средства, осъществява и мащабна допълнителна дейност със студентите, като организатор на редица студентски участия в различни форуми по предприемачество. Като

цяло, на учебно-преподавателската ѝ работа може да се даде висока оценка.

6. Идентифициране на научните приноси.

Приносите на кандидата са както с чисто научен, така и с практико-приложен характер. Високо следва да бъдат оценени първите по рода си за България емпирични изследвания в специфичната област на мрежовия маркетинг, в т.ч. и по отношение способността да се осъществява диверсификация на източниците на доход, и да се решават проблеми на заетостта. Обосновава се възможността за локализиране на този тип дейност. Налице е и обогатяване на литературата чрез сравнителни проучвания за няколко различни страни.

Доказването на влиянието на мрежовия маркетинг за обогатяване на предприемаческата култура, в т.ч. по отношение на групи от обществото, традиционно по-слабо включени в предприемаческата дейност, също не бива да бъде пропуснато като принос. С приносен момент е и изследването на нормативните аспекти на мрежовия маркетинг, въпреки донякъде спорните изводи.

7. Критични бележки и препоръки.

Към кандидата могат да бъдат отправени следните бележки:

При проблематиката на мрежовия маркетинг, д-р Макни относително често изпада във впускане в излишни подробности, свързани с описания на конкретни използвани прийоми. Това от една страна е полезно, но от друга страна фокусира вниманието на читателя прекалено силно върху популяризаторския момент, представяйки текстовете в неблагоприятен план. Някои от направените изводи са силно дискуссионни.

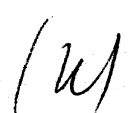
Препоръчвам в бъдеще акцент да бъде поставян главно върху коментиране на емпиричните изследвания (каквито д-р Макни има).

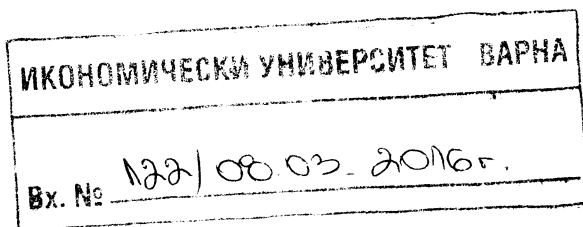
Тези бележки следва да се тълкуват по-скоро като препоръки за по-нататъшна научна дейност, а не като омаловажаващи постиженията на кандидата.

8. Заключение.

Установявам, че кандидатът гл.ас. д-р Валентина Макни напълно отговаря на съществуващите изисквания за заемане на академичната длъжност "доцент", затова и изразявам безрезервната си подкрепа д-р Макни да заеме длъжността.

гр. Варна, 26.02.2016 г.

доц. д-р Георги Маринов

СТ А Н О В И Щ Е

От: проф. д-р ик.н. Лилия Вълчева Каракашева, УНСС, Световно стопанство и МИО

Относно: конкурс за **доцент** по професионално направление 3.8 Икономика, научна специалност „Световно стопанство и международни икономически отношения”, Икономически университет – Варна.

1. Информация за конкурса

Конкурсът е обявен за нуждите на катедра „МИО” при факултет „Управление” на ИУ-Варна съгласно заповед на ректора на ИУ-Варна №. РД 06-5109/18.12.2015 г, по обявения в „Държавен вестник”, бр. 89/17.11.2015 г. конкурс за „доцент” по професионално направление 3.8. Икономика, научна специалност – Световно стопанство и международни икономически отношения. Участвам в състава на научното жури по конкурса съгласно Заповед №. РД 06-5109/18.12.2015 г на Ректора на ИУ-Варна.

2. Кратка информация за кандидата в конкурса

Документи за участие в конкурса за „доцент” към катедра „МИО” е подал един кандидат – гл.ас. д-р Валентина Генова Макни. Кандидатката е завършила висше образование – бакалвър по специалност МИО, втора специалност Счетоводство и контрол и магистър по специалност „Международни икономически отношения” в ИУ-Варна. Има степен доктор по научната специалност „Световно стопанство и МИО”, придобита в БАН в 2009 г. В периода от 2009 г. и днес е гл. ас. в катедра МИО на ИУ-Варна, директор в АкваСорс ЕООД, а в периода 2009-2010 г е гл. ас. в Международен колеж „Албена” в катедра „Икономика и мениджмънт”.

Успоредно с преподавателската си дейност гл.ас. д-р Валентина Г.Макни осъществява и изследователска дейност преимно в сферата на маркетинг дейностите и международната миграция на работната сила. Участва и в изследователски проекти – „Мрежовият маркетинг – непознатата реалност” (НП 73/2012 на ИУ-Варна).

3. Изпълнение на изискванията за заемане на академичната длъжност

Внимателното запознаване със съдържанието на документите, представени от кандидатката по конкурса – гл.ас. д-р Валентина Г.Макни, разкрива пълно съответствие с изискванията, както по отношение на представените трудове, така и като преподавателска дейност в ИУ Варна.

4. Кратка характеристика на представените научни трудове/публикации

За участие в конкурса за доцент Валентина Макни е представила общо 22 публикации, от които 5 не са обект на рецензиране в настоящето становище, тъй като са по защитения дисертационен труд. Останалите 17 публикации по конкурса за доцент представляват монографии (3), научни статии (6), доклади от научни конференции (4) и участия в учебници (2). Анализът на представените трудове позволява следните основни изводи:

- приоритетните направления в изследователската и преподавателска дейност на кандидатката по конкурса са две: мрежов маркетинг, третиран от нея още като скрито предприемачество и международна миграция на работната сила;
- заслуга на Валентина Макни е успешният опит да навлезе по теоритичен и емпиричен път в сферата на слабо изследван в България маркетинг подход и да потърси връзката с основни проблеми на развитието на страната ни;
- заслуга на авторката на публикациите е тясната връзка на третираните въпроси с преподавателската дейност, или положителен резултат от изследователската работа е доброто информационно осигуряване на учебния процес по преподаваните учебни дисциплини;
- определен приложен принос има монографичното изследване на мрежовия маркетинг в съвременната икономика на България с

аналитично критичен поглед върху постиженията и неизползваните възможности на този маркетинг подход в българската бизнес практика и на трудовия пазар.

1. Оценка на учебно-преподавателската дейност

В качеството си на преподавател – главен асистент към катедра „МИО, Валентина Макни винаги е имала пълна аудиторна заетост. Осигуряваният от нея учебен процес с лекции и упражнения включва дисциплините: Международен маркетинг и реклама, Бизнес практики, Конюнктура на международните пазари, международна логистика – за бакалавърска степен на обучение и Малкият бизнес в Европейския съюз, Глобализация и регионализация на световното стопанство – за магистърска степен на обучение. Трудовият стаж на кандидатката в ИУ Варна, в комбинация с учебно-преподавателска дейност и в други висши училища, както и практическия ѝ опит говорят за много добра и адекватна на изискванията подготовка за заемане на академична длъжност „доцент”. Преките ми впечатления от преподавателската дейност на В.Макни показват добросъвестност, активност, професионализъм, оценявани и от студентската аудитория.

2. Синтезирана оценка на основните научни и научно-приложни приноси на кандидатката

Основните научни и научно-приложни приноси на кандидатката по конкурса намираме и в двете посочени вече направления на изследователската ѝ дейност:

- много добър анализ на мрежовия маркетинг, разглеждан обосновано като скрито предприемачество. Като имаме предвид отсъствието на сериозни български публикации по този въпрос, заслуга на В.Макни е предложеният задълбочен комплексен анализ на този нетрадиционен, алтернативен и социален бизнес модел в монографично изследване;
- в същото изследване е направена много добра връзка между реалните условия и проблеми на бизнеса у нас и възможностите за използване на мрежовия маркетинг като едно от възможните решения преди всичко за малкия и среден бизнес и за противодействие на безработицата;

- убедително е представен анализът на получените резултати от емпиричното изследване на потребителските възприятия и оценки за мрежовия маркетинг в студия, публикувана в трудовете на ИУ Варна. Безспорно монографичното изследване и тази студия взаимно се допълват и в съчетание предлагат висока степен на детайлизация и изчерпателност на третирания основен проблем – МЛМ;
- принос на кандидатката по конкурса е многоплановото третиране на сложния въпрос за международната миграция – много убедително са разгледани и обосновани различните аспекти на този актуален проблем на всяка една страна в глобализацията се свят. Съществен е изводът за необратимостта на този процес и за необходимостта именно от тази гледна точка вземащите решения на макро и микро равнище да разглеждат и оценяват действията си, вкл. и неизбежните трудности и проблеми, придружаващи международната трудова миграция. Положителна оценка заслужава и концентрацията на авторката върху студентската миграция.
- в смисъла на приведените положителни характеристики на трудовете на кандидатката по конкурса оценявам като верни постановките в собствената ѝ справка за постигнати научни и научно-приложни приноси. Безспорно някои от изведените в справката постановки носят повече констативен характер и по-слабо изразен практико приложен принос (например т. 5 и т.8), но независимо от това и в качеството си на обобщения са полезни за специализираната бизнес информация и практика в България.

3. Основни критични бележки и препоръки

Приведените критични бележки и съображения имат качеството и на препоръки за бъдещата работа на гл.ас. д-р В.Макни и са продиктувани главно от желание за съдействие в по-нататъшното ѝ развитие като изследвател и преподавател.

- Безспорно монографичното изследване, посветено на скритото предприемачество представлява интерес – едно наистина комплексно представяне на конкретен маркетинг проблем. Именно в този смисъл считам, че изследването би спечелило, ако се обърне повече внимание на сравнителния анализ на мрежовия маркетинг с другите канали за

дистрибуция и още по-точно с тези, характерни за дигиталната икономика – факт е конкуренцията на МЛМ с електронния бизнес, особено с навлизането и на смарт устройствата в битката за реализация на продукцията;

- Мрежовият маркетинг е утвърдена практика и това е доказано много добре в монографията на В.Макни, особено с привеждането на опита на редица добре познати крупни компании. Това дава възможност да се задълбочи изследването по посока на връзката между мрежовия маркетинг и концепцията за управление на отношенията с клиента, резултат на еволюцията на самата концепция за маркетинг;
- Приципният поглед на В.Макни върху същността и резултатите от развитието и ускоряването на международната трудова миграция е добре в перспектива да се обогати с по-задълбочен анализ на негативните последици преди всичко за страните донори. Тези негативни последици – характерни и за собствената ни страна, би следвало да се третират и в контекста на един от ключовите проблеми на глобализирания свят – задълбочаващото се неравенство между отделните региони и страни.

8. Заключение

Посочените положителни резултати от представените трудове за участие в конкурс за заемане на академична длъжност „доцент” и цялостната дейност на гл.ас. д-р Валентина Генова Макни дават основание за обща положителна оценка на научния потенциал и възможности за изследователска и преподавателска дейност на кандидатката по конкурса. Тя покрива изискванията за заемането на тази длъжност съгласно ЗРАСРБ и правилника за неговото приложение в ИУ Варна. Това ми позволява убедено да гласувам положително за присъждане на гл.ас. д-р Валентина Генова Макни на академичната длъжност „доцент” по професионално направление 3.8 Икономика, научна специалност „Световно стопанство и МИО към катедра „МИО” на факултет „Управление” на ИУ Варна.

София, 02.03.2016 г.

Проф. д-р ик.н. Л.Каракашева

СТАНОВИЩЕ

Относно: конкурс за заемане на академична длъжност „доцент”, в област на висшето образование 3. Социални, стопански и правни науки, професионално направление 3.8. Икономика, научна специалност „Световно стопанство и международни икономически отношения“

Изготвил становището: доц. д-р Галина Боянова Захариева, СА „Д. А. Ценов“, гр. Свищов, научна специалност „Световно стопанство и международни икономически отношения“ в професионално направление 3.8. Икономика

1. Основание за даване на становище по конкурса

Становището е изготвено на основание заповед на Ректора на ИУ – Варна No.РД-06-5109/18.12.2015 г. за назначаване на научно жури по обявения конкурс и решение на журито от проведеното на 28.01.2016 г. първо заседание.

2. Данни за конкурса

Конкурсът за заемане на академична длъжност „доцент”, в област на висшето образование 3. Социални, стопански и правни науки, професионално направление 3.8. Икономика, научна специалност „Световно стопанство и международни икономически отношения“ е за нуждите на катедра „Международни икономически отношения“, факултет „Управление“ при Икономически университет – Варна. Обявата за конкурса е публикувана в „Държавен вестник“, бр. 89/17.11.2015 г.

3. Кандидат по конкурса

Единствен кандидат по конкурса е гл. ас. д-р Валентина Генова Макни. Тя е придобила бакалавърска и магистърска степен по икономика в ИУ – Варна. През 2009 г. ВАК и присъжда образователна и научна степен „доктор“ по научна специалност „Световно стопанство и международни икономически отношения“ въз основа на защитена дисертация на тема „*Международната интелектуална миграция: ефекти и перспективи за изпращащата страна*“. Професионалната реализация на гл. ас. д-р Валентина Макни преминава през Международен колеж „Албена“, АкваСорс ЕООД и ИУ – Варна, к-ра „Международни икономически

отношения“, в която заема академичната длъжност „главен асистент“ от 2010 г. до момента.

4. Общо описание на представените трудове след последната процедура

Научната продукция на гл. ас. д-р Валентина Макни, с която участва в конкурса включва 20 бр. трудове, разпределени както следва:

- три монографии (602 стр.);
- две самостоятелни студии (125 стр.)
- шест самостоятелни статии (89 стр.)
- четири научни доклада (29 стр.)
- учебници и учебни помагала – два броя, в съавторство (52 стр.)

Монографичният труд „*Скритото предприемачество*“ е в обем от 218 стр. Публикуван е в специализирано издание през 2015 г. съобразно изискванията посочени в чл. 62, т.3 от ПУРПНСЗД в ИУ- Варна. Той е посветен на мрежовия маркетинг като специфичен бизнес модел, неговата приложимост в българската практика и потенциалът му за стимулиране на икономическото развитие. Другите две монографии са посветени на проблематиката на международната миграция, съвременните тенденции в развитието на миграционните процеси, социално-икономическите ефекти от интелектуалната миграция за изпращащата страна, в това и за България.

Останалите публикации са посветени на различни актуални аспекти на мрежовия (международния) маркетинг и международната миграция.

Гл. ас. д-р Валентина Макни има четири научни публикации в чужбина, от които една монография, две статии и един доклад. За качеството на разработките ѝ свидетелстват публикациите в издания с импакт-фактор и реферирани такива. Публикациите на гл. ас. д-р Валентина Макни са добили необходимата известност и признание, което се потвърждава и от справката с цитиранията.

5. Обща оценка на учебно – преподавателската работа

От представената справка за учебната натовареност се вижда, че гл. ас. д-р Валентина Макни има преподавателска ангажираност в ОКС „Бакалавър“ и от ОКС „Магистър“. Тя води лекции и семинарни занятия пред студенти в редовна форма на обучение. Дисциплините, по които гл. ас. д-р Валентина Макни преподава, в бакалавърска степен са

„Международен маркетинг и реклама“, „Бизнес практики“, „Конюнктура на международните пазари“, „Международна логистика“, а в магистърска - „Малкият бизнес в Европейския съюз“ и „Глобализация и регионализация на световното стопанство“. Тя е ангажирана и с обучение на чуждестранни студенти по програма Еразъм в ИУ-Варна. Гл. ас. д-р Валентина Макни е участвала в международна мобилност с цел преподаване през 2012 г. и 2014 г. Работи активно със студенти ментор, ръководител на дипломни работи и публикационна дейност.

6. Идентифициране на научните приноси

Основните научни търсения на гл. ас. д-р Валентина Макни са насочени в две тематични направления – мрежовия маркетинг, като специфично направление в международния маркетинг и международната миграция. В първото направление научните приноси могат да се представят в синтезиран вид като:

- 1) Обогаляване на теорията, постигнато с помощта на съвкупност от методи за изследване на теорията и практиката в областта на мрежовия маркетинг в национален и международен план;
- 2) Формулирането на приложими в практиката решения за бизнеса и националната икономика, с потенциал за генериране на ползи за отделните индивиди, фирми и националното стопанство. Те почиват на възможностите на мрежовия маркетинг в следните аспекти: допълнителна (или основна) заетост и доходи за хората; създаване на бизнес и трудова заетост в националното стопанство; респективно ограничаване на трудова миграция и повишаване на входящите парични потоци.

Във второто тематично направление е направен критичен анализ на теориите за международната миграция и са изведени ефектите от миграционните процеси за националната икономика. Очертани са както негативните ефекти на изтичането на млада, висококвалифицирана работна ръка, така и възможностите, при провеждане на правилна миграционна политика от страна на държавата.

Представените публикации и приложената справка по конкурса за научните приноси на кандидата свидетелстват за тяхното коректно очертаване.

7. Критични бележки и препоръки

Съществени критични бележки към кандидата за конкурса не се формулират. Гл. ас. д-р Валентина Макни е очертала в своите публикации достатъчно насоки за бъдещи научни изследвания. Мога да препоръчам засилване работата в посока разработване на самостоятелни учебници и учебно-методични материали.

8. Заключение

Предоставените материали по конкурса, постигнатите резултати в научно-изследователската и преподавателска дейност, дават основание да се заключи, че гл. ас. д-р Валентина Генова Макни напълно отговаря на критериите и изискванията за заемане на академичната длъжност „*доцент*“.

В качеството ми на член на научното жури заявявам своето **положително становище** и предлагам на членовете на научното жури да гласуват за присъждане на академичната длъжност „*доцент*“ на гл. ас. д-р Валентина Генова Макни, като кандидат по обявения от ИУ – Варна в „Държавен вестник“, бр. 89/17.11.2015 г. конкурс по професионално направление 3.8. Икономика и научна специалност „Световно стопанство и международни икономически отношения“.

09.03.2016 г.

гр. Свищов

Изготвил становището:

/Доц. д-р Галина Захариева/

ИКОНОМИЧЕСКИ УНИВЕРСИТЕТ ВАРНА
Вх. № 142/14-03. dMa

СТ А Н О В И Щ Е

От: Проф.д-р Татяна Стефанова Хубенова-Делисивкова - Институт за икономически изследвания на БАН

Относно: конкурс за доцент по професионално направление 3.8 Икономика, научна специалност "Световно стопанство и МИО" в ИУ-Варна.

Единствен кандидат: гл.ас.д-р ВАЛЕНТИНА МАКНИ

1. Обща информация

С настоящето потвърждавам, че със Заповед на Ректора на Икономическия Университет-Варна №РД 06-5109/18.12.2015г.на основа на решение на Факултетния съвет на факултет Управление(Протокол № 7 от 10.12.2015г.) по обявения във в.,„Държавен вестник”,бр.89/17.11.2015г. конкурс за академичната длъжност ”доцент”, аз, проф.д-р Татяна Хубенова-Делисивкова съм избрана за член на Научното жури за избор на доцент по професионално направление 3.8 Икономика, научна специалност “Световно стопанство и МИО” в ИУ-Варна. По решение на Научното жури от 28.01.2016г. и в съответствие с Правилника на ИУ-Варна за прилагане на ЗРАСРБ съм определена за Становище за участващата в конкурса гл.ас.д-р Валентина Макни, което предлагам с настоящия текст.

2. Данни за конкурса

Конкурсът е обявен по професионално направление 3.8 Икономика, специалност “Световно стопанство и МИО” за нуждите на катедра “Международни икономически отношения” с решение на Факултетния съвет на Факултет Управление на ИУ-Варна (Протокол №7/10.12.2015г.)

3. Кандидат в конкурса

Кандидатурата на гл.ас.д-р Валентина Макни е единствено представената за участие в конкурса за заемане на академична длъжност “Доцент” по професионално направление 3.8 Икономика, научна специалност “Световно стопанство и МИО” в ИУ-Варна от катедра “МИО”, факултет “Управление”. Представените документи от гл.ас.д-р В.Макни съответстват напълно на изискванията на Правилата за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на

академични длъжности в ИУ-Варна за прилагане на ЗРАСБ, приет в ИУ-Варна в съответствие със ЗРАСРБ.

Гл.ас.д-р В.Макни отговаря на всички изисквания, посочени в Правилата за условията и реда на придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в ИУ-Варна за академичната длъжност „доцент” както следва:

Съгласно представените документи и справки за изпълнение на количествените изисквания за заемане на академичната длъжност **“Доцент”** в ИУ-Варна гл.ас.д-р.Валентина Макни отговоря на задължителните условия по ЗРАСРБ (чл.24), както следва :

- има придобита научна степен **“Доктор”** по научна специалност 05.02.10 Световно стопанство и международни икономически отношения .
- Съгласно представената автобиография трудовият стаж на д-р.Валентина Макни възлиза на 5 год. и над 5мес. като Главен асистент в катедра **“МИО”** към факултет **Управление на ИУ-Варна.**

4. Общо описание на представените научни трудове след последната процедура с цел участие в настоящия конкурс за «доцент»

От гл.ас.д-р В.Макни са представени публикации, които не повтарят представените за придобиване на научната степен **“Доктор”**(последните са представени коректно в отделен раздел А. от Списъка на научните публикации на гл.ас.в.Макни). Актуалните за настоящия конкурс публикации са изложени в отделен раздел Б. на научните трудове за участие в конкурса за „доцент” и се отличават със следните характеристики както следва (посочени по-долу):

А) монографичен труд на тема **„Скритото предприемачество”**, Изд.Наука и икономика, ИУ-Варна, 2015г., 218 с.: Съдържанието на този труд по никакъв начин не повтаря публикации във връзка с докторантската степен, тъй като е посветен на международния маркетинг за разлика от публикациите й , свързани със защитата на научната и образователна степен **„доктор”**, посветени на международната трудова миграция.

Б)Монографичен труд **»Интелектуалната емиграция-ефект с две лица»,** ГеаПринт, Варна,2010, 223 стр.и на английски език монографичния труд **”Intellectual emigration: brain drain - alternatives and more:case study in Bulgaria”**, Lambert,

2011,161 р.; Значимостта на предлаганото изследване е изключително важна поради фактът, че ефектите на «източването на мозъци» от страната ни се превръщат във все по-остър проблем за конкретни сектори на икономиката и социалния живот.

В) 1 студия от 2010 г. в обем от 42 стр. и 1 студия в обем от 83 стр. под печат.; 6 статии в специализирани научни издания, от които две от публикациите са в чуждестранни списания.

Г) Гл.ас.д-р В.Макни е представила също така за участие в конкурса и публикуваните ѝ научни доклади на конференции (общо 4 на брой), както и учебни помагала и участие в учебници на катедра «МИО» от 2 публикации, включващи участие с 1 Глава в учебника по «Международен икономикс» и 1 глава в учебник по «Европейска икономическа интеграция» от 2013-14 г.

Кандидатката за конкурса гл.ас.д-р Валентина Макни се развива като научен изследовател по-активно чрез изследванията си по научни и бизнес-приложни теми, свързани с международния маркетинг и международния бизнес и усъвършенстването им в условията на европейска интеграция

5. Обща оценка на учебно-преподавателската работа

Изпълнени са изискванията по чл. 62, т.3 във връзка с чл.71, ал.2 и ал.3 от Правилата на ИУ-Варна за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в ИУ-Варна за прилагане на ЗРАСРБ относно учебната натовареност на гл.ас.В.Макни в бакалавърската и магистърска степен на обучение.

След приключване на периода на докторантурата си през 2004-2009 г. тя зема позицията гл.асистент в катедра „МИО” на ИУ-Варна. Има участие в международна преподавателска програма програмата „Еразъм“ в ИУ-Варна и преподавателска мобилност по Програма „Network Marketing” и успешна реализация чрез 17 броя публикации за настоящия конкурс на научни изследвания по теми, свързани с научните области, в които работи.

Считам, че е напълно основателно положителното становище за гл.ас.В.Макни и изразявам подкрепа за избора ѝ за „доцент“ по обявения конкурс от катедра „МИО“ и предвид и участието ѝ **учебно-преподавателската дейност.** Гл.ас.д-р Валентина

Макни има значителна учебна натовареност като щатен преподавател в катедра „МИО“ в рамките на 480 часа аудиторна заетост в бакалавърската програма и на 130 часа аудиторна натовареност в магистърската програма в катедра „МИО“ на ИУ-Варна. Прави впечатление, че през периода 2013-2015 г. в портфейла на работата ѝ като университетски лектор се включват базисни курсове за специалността „МИО“ (например „Глобализация и регионализация на световното стопанство“ за ОКС „Магистър“ по „МИО“, „Конюнктура на международните пазари“ за ОКС „Бакалавър“, „Международен маркетинг и реклама“ за ОКС „Бакалавър“, както и курсове лекции по „Международна логистика“ и „Бизнес практики“ за ОКС „Бакалавър“. Като цяло гл.ас.д-р В.Макни се профилира в областта на МИО и европейската интеграция, по-конкретно по международния маркетинг, международната логистика и международния бизнес и бизнес практиките.

6. Идентифициране на научните приноси в представените научни трудове/публикации на гл.ас.В.Макни

Гл.ас.д-р.В.Макни е автор на 1 самостоятелна монография, има 2 участия в колективни монографии и самостоятелни статии в специализирани научни издания. Като цяло фокус на научните ѝ изследвания е изследването на международния маркетинг и международния бизнес. Приносите на изследванията ѝ в научен и научно-приложен план са вярно отразени в приложената от нея Справка. Най-важните оценки за приносните моменти на инаучната ѝ работа включват както следва:

- с научна добросъвестност и на основа на собствени емпирични изследвания д-р В.Макни дава характеристика на мрежовия маркетинг и допринася за изясняването на бизнес възможностите му като за пръв път се насочва към доказване на възможностите за развитието му с цел и стимулиране на МИО.
- Коректно направеното международно сравнително изследване на директните продажби чрез мрежовия маркетинг и интерпретацията на корпоративните стратегии в монографията „Скритото предприемачество“ имат практическо-приложно значение за подобряване на познаването на международни бизнес практики, прилагани и у нас. Представява интерес доказването на спецификата на мрежовия маркетинг като вид предприемачество с конкретна бизнес практика и бизнес култура, както и международния опит в правната

регулация на директните продажби предвид липсата на законодателна уредба на този вид бизнес дейности у нас.

- Анализът на директните продажби е анализиран и с оглед на конкретните социални насоки от прилагането му като възможност за създаване на заетост и постигане на предлагане на работа за по-голяма финансова стабилност на работната сила в условията на конкурентна среда на трудовия пазар. Тези възможности са от несъмнен приложен интерес и в България.
 - В областта на анализа на трудовия пазар у нас важен принос са изследванията на гл.ас.д-р В.Макни по проблематиката на интелектуалната емиграция в България, предвид доказването на две страни на трудовата миграция : 1) негативните ефекти от напускането на работната сила и 2) възможността да се извлекат изгоди от мобилността на човешкия капитал чрез трансфера и мобилността на знания, опит и др. , както и заработването на доходи.
 - Като автор на учебни издания на посочените по-горе научни трудове гл.ас.д-р В.Макни също представя с научна добросъвестност основните направления на теоретико-методологическите концепции за МИО и предлага възможност за достъпна и полезна за студентите интерпретация на основната третирана проблематика.
- 6. Синтезирана оценка на основните научни и научно-приложни приноси на кандидата**

В заключение представените за конкурса научни публикации съдържат в достатъчна степен самостоятелно постигнати от гл.ас.Валентина Макни научни и научно-приложни резултати, които отразяват научната ѝ добросъвестност и компетентност в областта на МИО и международния бизнес.

8. Основни критични бележки и препоръки

Като обща критична забележка към представената Справка за научните приноси в трудовете на гл.ас.д-р В.макни бих посочила факта, че е поставен силен акцент на международния мрежов маркетинг. Според мен напълно равностойно, а и в общоикономически план по-значими са резултатите ѝ в областта на изследване на трудовата миграция и интелектуалната емиграция. Като имам предвид научните достойнства на публикациите на гл.ас. д-р

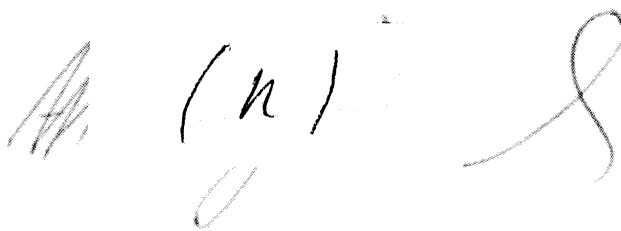
В.Макни бих искала да препоръчам в нейната бъдеща работа да се насочи към следните аспекти:

1) да се концентрира по-определено и конкретно към доразвитие и обогатяване на нейните изследвания в областта на международния маркетинг и трудовата миграция ка то специфична и близка до нейните изследвания област на международния бизнес. От гледна точка на стимулирането на трудовата миграция може да представлява особен интерес маркетинга на международната мобилност на трудовите ресурси като специфична дейност, която например в областта на „търсачите на мозъци“ като международен фирмен бизнес съществено допринася за глобализацията на трудовата миграция.

2) да отдели повече внимание на европейската интеграция и ролята ѝ за развитие на международния маркетинг. На този методологически аспект гл.ас.д-л В.Макни трябва за в бъдеще да отдели повече внимание както от гледна точка на радикализацията на промените в регулативната практика на ЕС (например в областта на трансграничния бизнес и електронната търговия), така също и отражението на правото на ЕС върху международния маркетинг в рамките на ЕС.

9. Заключение

Потвърждавам положителното си становище за достойнствата на гл.ас.д-р Валентина Макни и подкрепям напълно избора ѝ в настоящия конкурс за заемане на академичната длъжност “Доцент“ по професионално направление 3.8 Икономика, научна специалност 05.02.10 “Световно стопанство и МИО”.

Handwritten signature and initials in black ink, including a stylized signature on the left, the letters '(H)' in the middle, and a large flourish on the right.

10.03.2016г.

София

Подпис:

Проф.д-р Татяна Хубенова